

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izvozništvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POPOLNA ZMAGA ANGLEŠKE NARODNE VLADE

**Od 611 mandatov je dobila 555 — Ogromen uspeh narodne slege in
politične zavednosti angleškega ljudstva**

London, 29. oktobra. Po oficijelni objavi je končni
rezultat angleških volitev naslednji:
narodna delavska stranka (Macdonald) 13,
konzervativna stranka 472,
delavska stranka (opozicija) 49,
neodvisni 3,
liberalna stranka 70 (med temi Simonova sku-
pina 25).

Konzervativna stranka je pridobila 208 mandatov,
izgubila pa nobenega. Delavska stranka ni pridobila
nobenega, izgubila pa 235 mandatov. Liberalna stranka
je pridobila 26 mandatov, izgubila pa 12.
Vlada ima torej ogromno večino 555 mandatov. Komu-
nisti in novoosnovana Mosleyeva stranka niso dobili
nobenega mandata.

Novoizvoljeni parlament se bo sestal prihodnji torek.
Najprej bodo izvršene potrebne formalnosti ter verifi-
cirani mandati, 10. novembra pa bo svečana otvoritev
rednega zasedanja.

London, 29. okt. Nepričakovano
velika zmaga nacionalne vlade ni zbudila
presenečenja samo v inozemstvu, marveč
prav tako tudi v Angliji sami. V krogih
konzervativne stranke je izrazil nepričako-
van porast njenih mandatov silno navdu-
šenje. V delavskih krogih je poparjenost
tem večja, ker se je izkazalo, da niti eden
izmed voditeljev ni bil izvoljen. Sedaj se
še niti ne ve, kdo bo vodil parlamentarno
frakcijo delavske opozicije v parlamentu.

Finančni minister Snowden je sredi po-
daljšo izjavo, v kateri naglašala, da mi-
hijoni volitev niso glasovali za kandidate
zaradi svojega političnega prepričanja,
marveč samo zato, da pokažejo vsemu
svetu, da je angleški narod složen in da
boče s zločnim delom premostiti težkoče,
ki se pojavljajo. Snowden obžaluje kata-
strofo, ki je doletela pri teh volitvah de-
lavske stranke, naglašala pa, da bi bilo do-
cela napačno misliti, da pomeni ta volilni
poraz konec delavske stranke. Stranka se
bo obnovila, vendar pa si bo morala izbrati
nove voditelje, ki bodo znali bolj daleko-
vidno presojeti položaj in povesti stranko
na nova pota.

Navdušenje širokih množic nad zmago
nacionalne ideje je prišlo do izraza zlasti
enoči, ko so bile kraljevskemu paru prire-
jene nepopisne ovacije. Kralj in kraljica
sta zvečer prisostvovala gledališki pre-
stavi. Pred gledališčem se je zbrala sto-
tisočglašna množica, ki je po predstavi pri-
rejala kraljevskemu paru dolgotrajne ova-

cije ter ga spremljala od gledališča do
dvora.

Macdonald in Baldwin sta izdala snoči
proklamaciji, v katerih se zahvalujeta vo-
lilcem za izkazano zaupanje. Baldwin po-
uderja v svoji proklamaciji, da ne gre za
zmago konzervativne stranke, marveč za
zmago angleškega naroda, ki je zopet po-
kazal, da je politično zrel in da zna dobro
ločiti strankarske interese od višjih inter-
sov države in naroda. Proklamacija zaklju-
čuje z ugotovitvijo, da bo izid volitev zno-
va ojačil angleški kredit v svetu.

V ospredju zanimanja političnih kro-
gov je sedaj sestava nove vlade. Nobene-
ga dvoma ni, da se bodo morali sedaj ne-
kateri delavski ministri umakniti konzer-
vativcem. V prvi vrsti gre za sosedbo fi-
nančnega ministristva. Kot naslednika
Snowdena označujejo v prvi vrsti Cham-
berlaina.

Izvoljenih je tudi 12 žensk

London, 29. okt. V novem parla-
mentu bo tudi 12 žensk. Štirin so bile že
prej, 8 pa jih je prvič izvoljenih v parla-
ment. Ker mora po določbah angleškega
volilnega zakona vsak kandidat položiti
kavčijo v znesku 150 funtov (okrog 40.000
Din), je državna blagajna dobila pri to-
kratnih volitvah prav lepo vsoto. Veliko
število kandidatov ni doseglo predpisane-
ga minimalnega števila glasov, zaradi čer-
sar so vse te kavčije propadle v korist dr-
žave. Vsi komunistični kandidati so izgu-
bili te kavčije, ker sploh niso dobili dolo-
čenega števila glasov.

Komentarji francoskih listov

Pariz, 29. oktobra. AA. Razen social-
ističnih listov pozdravljajo vsi drugi fran-
coski listi rezultat angleških volitev. List
»Temps« meni, da so te volitve impozant-
na demonstracija za red in narodno slogo.
Macdonald in Snowden, ki sta podredila
strankarske interese narodni koristi, sta
bila bogato poplačana. »Journal des De-
bats« naglašala, da bo poraz opozicijskih
strank povečal odgovornost angleške vlade.
Mnogo liberalcev, ki so glasovali za na-
rodno koalicijo, je še vedno proti zaščit-
nim carinam, s čemur bo vlada morala
računati. »Intransigence« upa, da angleški
konzervativci ne bodo zlorabili zmage in
da bodo vodili zmerno carinsko politiko.

Francosko posojilo Angliji

Pariz, 29. oktobra. »Informations« jav-
lja iz Newyorka, da je po tamkaj razšir-
jenih vesteh francoska vlada na podlagi
dosedanjih izjav volitev v Angliji izja-
vila, da je pripravljena dati Angliji veliko
stabilizacijsko posojilo. Po istem listu se
pričakuje v ameriških finančnih krogih
čimprejše sklicanje konference, ki se bo
bavila z vprašanji zlate valute.

Henderson in razorožitvena konferenca

Zeneva, 29. oktobra. Osební poraz Hen-
dersona predstavlja težak problem za Dr-
štvo narodov, ker se bo voditelj angleške
delavske stranke brez dvoma odrekel pre-
sedstvu razorožitvene konference. Vpra-
šanje predsedstva razorožitvene konference
se bo uredilo na prihodnjem zasedanju
sveta Društva narodov v januarju, torej le
nekaj dni pred otvoritvijo razorožitvene
konference same. Medtem se bodo vršila
pogajanja med generalnim tajništvom Dr-
štva narodov in raznimi merodajnimi fak-
torji.

Vznemirjenje v Rusiji

Moskva, 29. okt. Izid angleških volitev
je izzval v vladnih krogih veliko vznemi-
renje. Ne samo, da je komunistična stranka
na Angleškem povsem propadla in je po-
polnoma izbrisana iz angleškega politične-
ga življenja, marveč vzbujala ogromen po-
rast konzervativne stranke bojazen, da se
bo sedaj protiruska fronta silno ojačila, kar
ima lahko za sovjetsko Rusijo usodne po-
sledice. Sovjetski režim se baš sedaj bori
z največjimi težkočami in išče na vseh
straneh sredstev za dokončno izvedbo pet-
letnega gospodarskega načrta. V Moskvi
računajo s tem, da bosta pod vplivom no-
vega režima v Angliji Nemčija in Francija
prekinila trgovske zveze z Rusijo.

Vojni sporazum Madžarske in Turčije

Pariz, 29. oktobra. »Chicago Tribune«
poroča, da je bil ob priki nedavnega po-
sta turškega ministrskega predsednika in
zunanega ministra v Budimpešti podpisan
tajni vojni sporazum med Turčijo in
Madžarsko. List smatra, da je ta zveza
med Madžarsko in Turčijo naperjena v
prvi vrsti proti Franciji in proti prestižu
Male antante na Balkanu. List spravlja
zaključitev tega pakta tudi v zvezo s po-
setom Litvinova v Angori.

Masaryk za politično moralo

**Predsednik češkoslovaške republike proti političnim konjunkturistom
ter korupcijonistom**

Praga, 29. okt. V Pragi in po vsej
Češkoslovaški je bil včeraj svečano pro-
slavljen češkoslovaški narodni praznik.
Proslava v Pragi je bila izredno svečana.
Ob 8. zjutraj se je vršil obhod legijonar-
skih organizacij, ob 9. pa je bilo svečano
zborovanje v mestni hiši, kjer je bila pri
tej priliki odkrita tudi posebna plošča v
spomin na revolucionarni pokret. Slav-
nostni govor je imel predsednik senata dr.
Fran Soukup. Ob 10. dopoldne je bila slav-
nostna seja češkoslovaškega narodnega
sveta v Smetanovi dvorani mestne hiše.

Opoldne se je poklonila predsedniku
republike posebna deputacija narodnega
predstavnštva in vlade. Masaryk je imel
pri tej priliki velik govor, ki je zbudil v

vsej javnosti največjo pozornost. V svojem
govoru se je dotaknil notranjih pritisk in
pojavnost zadnje dobe ter je nenavadno
ostro nastopil proti korupciji in političnim
pustolovčinam. Gospodarski položaj če-
škoslovaške republike je v primeru s po-
lozajem v drugih državah dober. V zad-
nji dobi opažam pojave, je dejal predse-
dnik Masaryk, proti katerim je treba od-
ločno nastopiti. Našli so se ljudje, ki sku-
šajo politiko zlorabiti za to, da bi si za-
gotovili oblast in da bi obogateli. S tem se
uvajata v državno upravo korupcija in do-
bičaželjnost. To se mora za vsako ceno
odstraniti. Tudi v politiki mora vladati
moralo.

Predlogi Zveze mest glede ureditve občinskih financ

**Zveza mest naglašala potrebo enotnega zakona o občinskih financah
in poglobitev občinske samouprave**

Zagreb, 29. oktobra. Predsedstvo Zveze
jugoslovenskih mest je predložilo na me-
rodamu mestu resolucijo, sprejeto na ne-
davní seji v Ljubljani. Resolucija predlaga,
naj se ublažijo ali odpravijo nekatere do-
ločbe v naredbi o varčevanju z dne 4. av-
gusta t. l. Občinam naj se dovolijo neob-
hodno potrebne investicijske gradnje in v
čim večji meri zmanjšajo in ublažijo bre-
mena, ki jih je naložila občinam država v
okviru razširjenega in prenešenega obča-
skega delokroga. V onih mestih, kjer so
plače mestnih nameštencev višje, kakor
plače državnih uslužbencev, naj se prepu-
sti občinam, da izvedejo redukcijo plač
po svoji uvidenosti in potrebah. Čimprej
naj se izda enoten zakon o mestih za vso
kraljevino in s široko samoupravo in zava-

rovanjem mestnih uslužbencev in njihovih
družin. Nujno potreben je sodeben in pra-
vičen zakon o komunalnih financah, ki bi
dal občinam jasna navodila o sestavljanju
njihovih proračunov. Odobreni občinski
proračuni naj se smatrajo za zakone, ki se
ne morejo več spreminjati.

Finančnemu ministru je Zveza mest pred-
ložila posebno vlogo, v kateri ga je prosi-
la, naj dovoli, da se vsi občinski proračuni
pregledajo in po potrebi popravijo pri ban-
skih upravah, ki najbolj poznajo lokalne
razmere posameznih mest in naj pripo-
more, da bo Narodna banka dajala posa-
meznim občinam kredite, ki se bodo v pr-
vi vrsti uporabljali za gradbene namene
in za plačevanje delavcev, da se tako ubla-
ži brezposelnost.

Nova razkritja o makedonstvujskih

**Kje dobiva makedonska revolucionarna organizacija sredstva za ra-
varjenj proti Jugoslaviji**

Pariz, 29. okt. »Petit Parisien« ob-
javlja zanimiva razkritja o finansiranju
makedonstvujskih ter piše med drugim:
Ker predstavlja VMRO državo v drža-
vi, ima tudi tako rekoč državne potrebe,
ker mora vzdrževati na tisoče in tisoče
svojih ljudi, nabavljati orožje in municijo,
finansirati napade na Jugoslavijo, deliti
nagrade za uspele in neuspele akcije, fi-
nancirati svoj list »Svoboda ali smrt«, ki
ga brezplačno deli in izdajati razne knji-
ge in brošure, ki se tiskajo v Solunski uli-
ci. Razni šefi imajo po svojem položaju po
1.500 do 4.000 lejev plače na mesec, ra-
zen tega pa mora VMRO plačevati tudi
svoje mnogoštevilne zastopnike v inozem-
stvu. Zato je najbolj zanimivo vprašanje,
odkoder dobiva VMRO potrebna sredstva.
Nekaj da bolgarska država, več milijonov
dobi iz inozemstva, ostanek pa da »pro-
stovoljni« davek, ki ga pobirajo državni
uradniki istočasno z državnimi davki.

Davkoplačevalci dobe dvojce potrdilo, eno
se izda v imenu kralja, drugo pa v imenu
terorja. Prvo jamči mir, drugo pa življe-
nje. Proizvajalci tobaka plačajo VMRO
5 odstotkov svojega izkupička, v naspro-
tnem primeru pa se jim tobak zapleni, ter
se jim prepove nadaljnje sajenje. Potrdila
nosijo podpis »Svoboda ali smrt«. V pri-
meru zelo slabe žetve, Mihajlov kmetom
ne predpiše svoje davke, zato pa pri-
tisne sofijske žide in Grke ali pa naloži
posebne davke celim mestom v notranjosti
države. Mihajlov organizira svojo zasedo
v hotelu »Berlin«, kamor poziva svoje iz-
brane žrtve ter jim grozi, da jih pošlje
v Gornjo Džumajo, kjer jih čakajo vešala,
če ne plačajo vsot, ki jim jih predpiše.
Tako 60 moralaj židje samo l. 1927. plačati
VMRO 4 milijone lejev. VMRO ima na
razpolago točne podatke o premoženju
posameznikov, ker jih dobiva od državnih
davčnih uradov.

Volilni shodi

— Volilno zborovanje za Bežigradom
bo jutri ob 20. v restavraciji Kačič na Du-
najski cesti 58. Govori župan Ljubljanski
in ker se bo govorilo tudi o važnih komu-
nalnih vprašanjih, ki se tičejo severnega
dela mesta, bo udeležba gotovo velika.

— Volilni shodi sreskega kandidata g.
Juvana v Trbovljah. Sreski kandidat za la-
ški srez g. Rudolf Juvan sklicuje v Trbov-
ljah in okolici naslednje volilne sestanke in
shode. V soboto 31. t. m. ob 8. uri v gostilni
Sušnik; ob 10. uri v gostilni Završček; po-
poldne ob 16. uri javen volilni shod v go-
stilni Forte na Vodah. Na vseh treh zboro-
vanjih govori sreski kandidat g. Juvan
sam. V nedeljo 1. novembra ob 8. uri v go-
stilni Spanc; ob 10. uri v restavraciji Rotar
na Tereziji. Vabimo volilce, da se udeležijo
teh sestankov in shoda polnoštevilno.

— Volilni shod na Dolu. V nedeljo 1. no-
vembra se vrši volilni shod ob 8. uri pred
cerkvi na Dolu pri Hrastniku. Na shodu
govori sreski kandidat g. Juvan.

— Zidani most. V soboto 31. t. m. se vr-
ši ob 20. uri v hotelu Juvanci volilni shod,
katerega sklicuje sreski kandidat g. Juvan.
Vabimo volilce, da se udeležijo tega shoda
v velkem številu. V nedeljo 1. novembra se
vrši v gostilni pri Ježu na Loki pri Zida-
nem mostu volilni shod. Ob 8. uri se vrši
sestanek tudi v Razboru pri Loki v gostilni
Pompe.

Prvovrstna dolensjska

žametna črnina

Vsako nedeljo domače krvavice in jet-
nice, štajerski purani, divjačina i. t. d.
priporočila

gostilna KOŠAK

LJUBLJANA, KREKOV TRG 11

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2273.78 — 2260.62,
Bruselj 784.29 — 786.65, Curih 1098.45 —
1101.75, London 215.71 — 223.21, Newyork
5604.76 — 5621.76, Pariz 221.06 — 221.72,
Praga 165.86 — 166.36, Trst 267.97 — 293.97.
INOZEMSKÉ BORZE.
Curih, 29. oktobra. Beograd 9.05, Pariz
20.12, London 19.96, Newyork 511.—,
Bruselj 71.40, Milan 26.46, Madrid 45.50,
Amsterdam 207.—, Berlin 120.75, Sofija
3.70, Praga 15.10, Varšava 57.25, Budim-
pešta 90.02, Bukarešta 3.04.

GALOŠE

MOŠKE Din 69.—
ZENŠKE Din 59.—

Bata

Mandžurski spor

Tokio, 29. okt. Japonski zunanji minister
je izjavil, da ne bo mogel razpravljati o
predlogu, naj se vprašanje kitajsko-japon-
skih pogodb predloži haškemu mednarod-
nemu razsodišču, ker njihova neveljavnost
ali težkoče pri interpretaciji ne pridejo v
poštev. Zunanji minister je naročil japon-
skemu poslaniku v Moskvi, naj obrazloži
ruski vladi vznemirjenje Japoncev zaradi
zbiranja ruskih čet ob mandžurski meji in
naj jo naprosi, da se vzdrži vsakega delo-
vanja, ki bi moralo povzročiti dvome v vo-
jaškem oziru.

Tokio, 29. okt. AA. Agencija Rengo po-
roča, da je general Čankajšek odredil, naj
kitajska javnost preneha z agitacijo proti
Japonski.

Govoreči velfilm
v nemškem jeziku

**ZAPADNA
FRONTA 1918**

Monumentalno filmsko veledelo o gi-
gantski borbi narodov med svetovno
vojno. — Eksplozije granat in šrap-
nelov. Grom topov. Borba na nož.

JUTRI PREMIERA!

Predstave dnevno ob ¼ 3. popoldne
v Elitnem kinu Matič in ob ¼ 6. uri
zvečer v kinu Ideal.

Največja senzacija Ljubljane!

Kako se godi Matuschki

Dunaj, 28. oktobra. Listi poročajo, da
so bili v preiskavi proti Matuschki postavljeni
za preiskovalnega sodnika svetnik
Meixner, za pehihijatra pa dvorni svetnik
Höfl in primarji dr. Stelzer. Matuschka
žena je poslala svojemu možu 100 žalingov
za hrano.

Naše mestne in trške občine

Občni zbor Zveze mestnih, trških in zdraviliških občin za Slovenijo

Maribor, 29. oktobra.

Zveza mestnih, trških in zdraviliških občin za Slovenijo je imela dne 15. t. m. v Mariboru svoj redni občni zbor. Zastopanih je bilo po delegatih polovica članic. Predsednik g. Josip Drogenik (St. Jurij) je uvodoma naglasil, da zaključuje zveza s tem občinam zborom prvo fazo svojega delovanja. Glavno skrb je zveza posvečala osnutku novega občinskega zakona, ki predvideva pregrupacijo občin. V tej zadevi je večkrat interveniral na pristojnih mestih v korist svojih članic v tej smeri, da pridejo njene članice pod zakon za mesta. V zadnjem času se snuje na predlog Ljubljane splošna zveza mest in trgov dravske banovine. Na kongresu v Ljubljani se je v principu sklenilo, da se osnuje taka zveza. V pripravljalnem odboru je tudi zastopnik sedanje zveze. G. predsednik je poudarjal, da bo treba v novi zvezi združiti interese treh tipov občin: 1. avtonomnih mest, ki stremijo za razširjenjem svojega teritorija, 2. mest in trgov na bivšem Kranjskem, ki jim je priključena širša okolica, in 3. mest in trgov na bivšem Štajerskem, ki so se samostojno razvili v pomembna kulturna in gospodarska središča. Ta naloga ne bo lahka, vendar je v skupnosti moč, ki se bo nedvomno uveljavila tudi na drugih poljih komunalnega življenja.

Občni zbor je vzel predsednikovo poročilo z zahvalo na znanje. Tajnik J. Baukart (Ljutomer) je poročal, da šteje zveza 26 članic in da je blagajniške posle prevzel po g. Lohsčniku g. Stamberger (Šmarje). Opo-

zoril je tudi na dva članka, ki sta izšla v »Jutru« ter obravnavata problem samouprave mest in trgov z raznih vidikov. Blagajnik g. Stamberger je poročal, da znaša imetje zveze okrog 7000 Din in da so še nekatere članice s članarino na dolgu. Prejeli smo v sedanjem blagajniku je občni zbor izrekel zahvalo. Nato se je obravnavaj našt pravih za novo zvezo, ki bi naj obsegala tudi zdraviliške in večje industrijske občine. Splošno je bilo mnenje, da mora nova zveza ščititi predvsem značaj in obstoj naših obč. edinic in da naj smatra sedanjo zvezo kot celoto, ki bo vstopila v njo kot taka, kadar bo nova zveza ustanovljena in bo sedanja likvidirala. Zato naj snujajo se zveza občin s članicami sedanje zveze le potem te. Kot delegati za ustanovni občni zbor zveze so se določili gg. Drogenik, dr. Gorišek iz Sv. Lenarta in Baukart.

Pri slučajnostih se je razmotrival težak položaj industrijskih občin, ker ne plačuje industrija obč. doklad. Glede tega so se storiili primerni sklepi. Dalje se je izrekla želja, naj bi vsaj en poslanec novega parlamenta zastopal tudi naše obč. interese. G. Križman (Planina) je svetoval, naj zveza v splošnem zainteresira za svoje težnje nove poslance iz naše banovine. Nato so zborovalci se razpravljali o volilnem redu za občine, ki ne odgovarja potrebam stalno naseljenih občanov in inteligence. Volitev novega odbora se je opustila, ker je pričakovati, da bo zveza v doglednem času vstopila v širšo organizacijo.

V Cranberryju je zadela srčna kap Janca Špeletiča. Pokojni je bil star 45 let. — V kraju Bradley, država Illinois je rojaku Kralju umrla žena Barbara, rojena Marentič. Pokojna je bila akrobata in zborna žena, mati štirih neprekosljenih otrok. Stara je bila šele 47 let. — V Buenos Airesu v Argentini je umrl Dominik Nikolač, doma iz Nabržine.

V Chicagu se bodo v kratkem vršile občinske volitve. Izvoljenih bo 25 občinskih svetnikov, kandidatov je pa 169, med njimi 6 Slovencev in sicer Franc Surc, Viljem Kenik, Josip Fabijan, Anton Vehovec, France Mervar in Josip Šiško. Slovenci upajo, da bodo imeli v občinskem svetu vsaj enega zastopnika.

Begović: Brez tretjega

Ze večkrat je Milan Begović dokazal, da je izvrsten dramski tehnik, ki zna graditi igre in vloge tako, da so z njimi zadovoljni igralci in gledalci. Begović si zna tudi zmerom poiskati zanimivo snov, ne zmerom čisto novo, ali zna jo obdelati po svoje in ji dati svojevredno obliko.

Zdi se mi, da ga apartnost oblike posebno zanima in da je srečen, kadar zna s svojim velikim dramskim znanjem, s svojo tehnično prakso čim težje probleme obliko.

Tudi njegova najnovejša drama »Brez tretjega« izraža že v naslovu to Begovićev stremeljenje po apartnem, novem in obenem izraža kar očitno njegovo radost, da se mu je ta poizkus — ki končno ni nikakor tako nov — tudi prav lepo posrečil. Napisati dramo treh dejanj s samo dvema osebmata tako, da gledalca drži v napetosti, je zelo težka naloga.

»Brez tretjega« je zakonska tragedija iz povojne dobe, drama, ki nam kaže, kako osemitno vojno ujetništvo v Rusiji in v Mongoliji uniči celo matematičar prof. Barica, mu uniči živce, značaj, moralno, da je za nadaljno življenje nesposoben.

No, Begović pa še po vrhu utemeljuje Baricevo strašno dekadenco z dedičnostjo (če mu je umrl v blaznici), z alkoholom, z razvrzatom v spolnosti in menda z izčrpanostjo po sužnjosti pri Mongolci.

V poročni noči je vojna ločila Marka Barica in Gigo, njegovo ženo! Baš sredi poljuba ju je raztrgala, njega vrgla na vzhod, njo pa na zahod. In osem let se nista več videla. Osem let je Baric hrepenel po Gigi in trepetal za njeno zvestobo. Sam pa je bil iz obupa zaradi alkohola in družbe velik razuzdanec. Cesar sam ni mogel ohraniti, zvestobo, čistost, prav to pa je absolutno zahteval in kakor nekaj povsem naravnega pričakoval od svoje žene. Baric je torej tip, ki smatra dvojno moralno za edino pravilno stanje v človeški, zlasti pa zakonski družbi. In šet tak vse splošno navaden moški tip je, da gleda na žensko čistost in na zakonsko žensko zvestobo povsem racionalno. Dejanje mu je vse, za duševne procese se matematik ne zanima.

Lepa, mlada Giga pa mu je celih osem let navzlic številnim slinim oblegovalcem resnično ostala popolnoma, ne le v dejanju, nego tudi po duši in srcu, čista in zvesta.

Strašni razkol se za moj čut zaključil nekam nepričakovano: Giga ustrelila moža, ko jo hoče imeti. Iz silne užaljenosti, da njenim besedam in dokazovanjem ni verjela, a da verjame pisnu njenega rajnega očeta, ga ustrelila. Kaj je v tem pisnu Barica nasmerikal tako temeljito prepričalo o ženi popolni zvestobi, tega nismo slišali, ker ji je dotično besedo le pospeševal.

Nič ni tajiti, da je Begović ustvaril zelo napeto, odlično zgrajeno dejanje in dvoje izvrstnih vlog. Efektov je namizanih brezkončna vrsta. In drama je psihološki resnično sila zanimiva. Je-li pa vse verjetno, utemeljeno, možno, tega ni treba preiskovati.

Samo »Brez tretjega« ni čisto resnično. Precej prijetno govori služkinja (gđ. Slavčeva) vedno le za odrom. A tu je — tretjica. Po telefonu pa se oglašajo še četrti, peti, šesti... čestice, pošiljajo šo-

Zvočni kino Ideal

Danes zadnjičkrat najboljša šaloigra

Lažni feldmaršal

VLASTA BURIAN RODA-RODA

Vsa Ljubljana govori o filmu, vsi ljudje se zabavajo in pokaže od smeha!

Zadnja prilika, da vidite ta nepozabni film! Ne zamudite ga! Predstave ob 4., 6., 8. in 9. uri

pek, pismo... Skratka igrata vendarle ne samo dva, nego jih igra več, dasi jih ne vidimo.

In ti četrti, peti, šesti... faktično zelo močno vplivajo na vso dramo.

Predstava je bila v režiji g. prof. Šesta prav dobra. Treba je bilo dveh močnih igralcev.

Gosp. Levart je podajal Barica, dekanta na robu blaznosti, zelo prepričevalno in naravno v dikciji, po alkoholu raztrgani in grčavi, v mimiki, v očeh in gestah ter je podajal ves večer težko svojo kreacijo dosledno, odlično nijansirano.

Giga je bila gospa Mira Danilo-Nefatova, zunanje jako ugodna, živa, čustvena. Da bo v vlogi še rasla, ne dvomim. Saj je čudovito, kako se razvija ta mlada igralka in je vedno močnejša, vedno naravnost. Dosegla je smoti enega svojih največjih uspehov.

Gledališče je bilo dobro zasedeno, mnogo ploskanja in tudi g. avtor se je moral opetovano pojaviti pred rampo.

Naše dramsko osebje je zopet vzorno, marljivo in produktivno. Novitete kar usiplje na nas. Snočnja novost bo nedvomno zanimala občinstvo in žela še mnogo repriz.

Fr. G.

Požar v Krašnji

Ljubljana, 29. oktobra.

Snoči je začelo goreti pri posestniku Josipu Burji na Vrhu pri Krašnji. Ogenj je izbruhnil v hlevu in se začel naglo širiti. Domači gasilci in gasilci iz sosednje vasi so takoj prihiteli na pomoč ter preprečili, da se ogenj ni razširil tudi na hišo in kozolec v bližini. Hlev je pogorel do tal.

Kako je ogenj nastal, ni znano, domnevajo pa, da je bil podtaknjen. Pri gašenju se je precej težko ponesrečil 54letni poljski dninar Janez Dragar iz Vrha. Sedel je na stehi gorečega hleva ter pomagal podajati škatle vode v roke. Gost dim ga je omamlil, za hip se je onesvestil in padel s hleva. Davi so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer so ugotovili, da si je zlomil roko, zadobil je pa tudi precejšnje notranje poškodbe.

Važno za upokojene

Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglašja: Da se kontrolira pravica za prejemanje draginskih doklad, morajo po čl. 113 pravilnika za delo odsekov za računovodstvo pri finančnih direkcijah predložiti vsi upokojeni odseku za računovodstvo vsako leto dvakrat, in sicer v aprilu in oktobru, predpisane prijave za prejemanje draginske doklade. Za otroke, stare nad 16 let, ki se redno šolajo, se morajo priložiti prijavam tudi potrdila šole o rednem šolanju.

Zato se vsi v Ljubljani bivaajoči upokojeni obveščajo, da dobe predpisane tiskovine za prijavo pri odseku za računovodstvo referatu za civilne in vojaške mirovine, Krekov trg, pritličje, soba št. 6 v času do 10. novembra 1931, kjer naj se vsi upokojeni osebno, toda le v tem času, zgloze. Izven Ljubljane bivaajoči upokojenecem se bodo vpsale prijave po pošti. Upokojenecem, ki so že predložili šolska potrdila za leto 1931-32 teh ni treba ponovno prilagati prijavam.

Pravilno izpolnjeno in po dveh aktivnih ali upokojenih državnih uradnikih potrjene prijave se morajo takoj vrniti temu odseku. Upokojenecem, ki se ne bodo odzvali temu pozivu, se bo ustavilo izplačevanje draginske doklade. Pri tej priliki se vsi upokojeni ponovno opozarjajo, naj v bodoče javijo vsako spremembo bivališča najpozneje do 10. vsakega meseca, ker se po tem terminu že prično odpošiljati čekovne nakaznice podružnici Pošne hranilnice.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 29. oktobra, katoličan: Praznik svobode, Narcis, Gradimur; pravoslavni: 16. oktobra, Longin muč.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Rop Mone Lise.

Kino Dvor: Indijske noči.

Kino Ideal: Lažni feldmaršal!

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Leustek, Resljeva cesta 1; Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Ljubljanski zimsko - sportni podsavez ima v petek 30. t. m. ob 20. uri v Damski sobi kavarne Emona zelo važno sbo in se prosijo polnoštevilne udeležbe Posebno so vabljeni tudi delegati podsaveznih članov izven Ljubljane. Torej sigurno, t'no in vsi! — Tajnik I.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

29. oktobra, četrtek: Kralj na Betajnovi. Red A.

30. oktobra, petek: Zaprtlo.

31. oktobra, sobota: Prithije in prvo nadstropje. Ljudska predstava po nižjih cenah. Izven.

★

Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi« v režiji g. Debeveca se ponovi drvi ob 20. uri v naši dram. V vlogi Nine, sodnične Kantorjeve, nastopi prvič gđna Kukčeva. Ostala zasedba kakor pri premijeri. Predstava se vrši za red A.

V soboto uprizori naša drama po znanih dramskih cenah Nestrovo burko Prithije in prvo nadstropje v režiji prof. Šesta in v običajni zasedbi. Prithije in prvo nadstropje je tipična dunajska veselogra, ki izvrstno zabava občinstvo. Ker so cene nižjane, obisk tem topleje priporočamo.

OPERA

Začetek ob 20.

29. oktobra, četrtek: Zaprtlo.

30. oktobra, petek, Zaprtlo.

31. oktobra, sobota: Damski lovec. Car se da fotografirati. Red D.

★

V soboto ponovi naša opera francosko igro gest, opero in balet »Damski lovec« in enodejanko »Car se da fotografirati«. »Damski lovec« je prav za prav šahovska igra, vrsta pantomimskih prizorov, prikazujejočih vojno in ljubezen. Vse dejanje je povezano z močnim sodelovanjem belega lovca, ki tudi v šahovski igri za življenje za Belega kralja. »Car se da fotografirati« pa je moderna opera. Predstava se vrši za red D. Abonente reda C opozarjamo, da vsled spremembe repertoarja dobe predstavo prihodnji teden.

Dve premijeri. Začetkom meseca novembra bo v dram. krstoma predstava Golarjeve veseligr »Dve nevesti« v režiji g. Lipaha, opera pa pripravljata veliko Konjovičovo delo »Koščana« v režiji gospe Fromanove iz Zagreba. Datum premijer javimo.

Žalno slavlje

v spomin vsem padlim bojevnikom v letih 1914—1918.

Na vseh svetnikov dan, 1. novembra se vrši žalno slavlje na pokopališču pri Sv. Križu in sicer ob 3.45 popoldne v gaju judenburških žrtve.

1.) Vojaška godba otvori svečanost z religioznim koralom.

2.) Ljubljanski pevski zbori zapoje žalostinko pod taktirko g. Prelovca.

3.) Kratke žalni nagovori kurata g. F. Bonača.

4.) Vojaška godba zaigra padlim v slovo.

5.) Bivši vojni kurati intonirajo »Libero«.

6.) Pevci zapoje »Oj Doberdob«.

7.) Vojaška godba zaključuje slavlje s tretjo žalostinko.

Prosimo vse, naj se brezpogojno pokoravajo navodilom stražnikov in rediteljev. Dostop v gaj imajo od 3.10 popoldne naprej samo zastopniki oblasti, pevc, vojni invalidi in zastopstvo vojnih vdov. V slučaju slabega vremena se slavlje ne vrši.

Ne teptajte grobov!

Usmiljene roke naj prinese svečk in cvetja na najbolj zapuščene vojne gomile!

Ravno tako vabimo najvljudnejše spoštovane Ljubljance k slovesni zadušnici, ki bo za vse naše padle fante in može na Vernih duš dan, 2. novembra, v frančiškanski cerkvi ob 9. uri. Tovariši po deželi prosimo, naj se zbero okoli vojnih spomenikov in naj se oddolže dragim pokojnikom.

Osrednji odbor Zveze bojevnikov in Udruženje vojnih invalidov v Ljubljani.

Slovenci v Ameriki

Drzen roparski napad je bil izvršen 10. t. m. zjutraj na Main Street v Clevelandu. V neko restavracijo je stopil Franc Kolemman, ki so ga v restavraciji vsi poznali. V rokah je imel dva samokresa in nenadoma je pomeril na stražnika Johna Halka ter zahteval denar. Halko je mislil, da se Kolemman šalil, zato se je glasno zasmejal, rekoč: »Nikar se ne norčujte, saj veste, da nimamo denarja!« Istočasno je prišel iz kuhinje Korošec in ko je zagledal Kolemmana s samokresom v roki, se je naglo obrnil ter hotel zbežati. Toda že je počil strel in zadet v glavo se je Korošec mrtev zgrudil. Napadalec je mirno spravil samokres v žep in odšel iz restavracije, pa so ga kmalu aretirali. O Korošču policija nima drugih podatkov kakor da je Slovenec, da je star okrog 45 let in da ima v Ameriki brata, ki biva v okolici St. Claire Ave. — Kolemmana so izročili sodišču, obtožen bo roparskega umora.

V Milwaukee je postal žrtev prometne nesreče 66letni Jernej Frančič. Bil je na obisku pri hčerki Tereziji Mohorčič in se je vračal domov. Na križišču dveh prometnih cest je zašel v vrvež in se ni mogel dovolj hitro umakniti bližajočemu se avtomobilu, ki ga je podrl. Zadobil je tako težke poškodbe, da jim je drugo jutro podlegel.

V Chicagu je nedavno avtomobil povozil Marijo Avčinovo in jo precej poškodoval. Družba Checker, katere last je bil taksi, jo je hotela odpraviti z nekaj sto dolarji. Avčinova je pa tožila in je dobila 2500 dolarjev odškodnine.

V kraju Library se je v duševni zmedenosti ustrelil 23. septembra Josip Slapnik. Pokopali so ga 25. septembra na pokopališču v Hackettu.

Zopet novi žlahterji Roberta Stolza!

„Ti, ti moj mali korporal“

„Zakaj se smešljajš Mona Lisa“

ki si bodo maloma osvojili srca Ljubljane!

Poje jih Vaš ljubljeneec

v najnovejšem filmu

Rop Mone Lise

Najnovejši Foxov zvočni tednik!

Predprodaja vstopnic od 11 do pol 13 dop.

Danes premiera!

Willy Forst

Kot partnerica lepa

Trude v. Mollo

Predstave ob 4., 1/8 in 9 1/4, zvečer

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Dnevne vesti

— Dr. Edvard Slavik umrl. V Trstu je umrl včeraj eden najzaslužnejših in najagilnejših borcev za pravice naših rojakov, odvetnik g. dr. Edvard Slavik. Pokojni si je postavil s svojim plodonosnim nacionalnim, političnim in gospodarskim delom trajen spomenik v naši narodni zgodovini. Ni bilo slovenskega društva v Trstu, pri katerem bi ne bil agilen sodeloval, ni bilo prireditve, ki bi je ne bil s svojimi bogatimi izkušnjami izdatno podprl. Njegove zemске ostanke položijo v večnem počitku jutri v domači vasi na Prosčku pri Trstu. Bodi mu lahka zemlja, ki jo je tako vroče ljubil! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— Tolmači italijanskega jezika. Višje deložno sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetnika v Celju dr. Fortunata Mikuletiča za tolmača italijanskega jezika pri okrožnem sodišču v Celju.

— K izpremembam v banovinski službi. V našem včerajšnjem poročilu o izpremembah v banovinski službi je izostalo, da je preveden dr. Stane Skulj za banovinskega zdravnika za zdravstveno občino Mokronog.

— Nove mednarodne telefonske zveze. Otvorjen je bil s 1. oktobrom mednarodni telefonski promet med Trščem in Komendo ter vsemi mesti v Nemčiji; naša taksa znaša 2.10 za fr.; dalje med Ljubljano, Celjem in Rogoško Slatino na eni ter Pörschachom na drugi strani (taksa 4.35), Tržič—Klagenfurt (2.70), Tržič—Wien (4.20), Maribor—Wartberg (2.70), Podčetrtek—Linz (3.90), Podčetrtek—Wien (3.34), Podčetrtek—Graz in Ehrenhausen (2.70), Komenda—Wien (4.20), Tržič—Graz (3.45), Tržič—Pörschach—Ferlach in Unterberger (2.70), Kranj—Innsbruck (5.10), Kranj—Salzburg in Linz (4.65), Ljubljana—Libouchec v ČSR (5.40), Ljubljana—Kardosova—Rečice (4.80), Majšperk—Praga (4.95), Majšperk—Brno (3.90), Ptuj—Praga—Plzeň in Karlove Vary (4.95), Ptuj—Brno in Bratislava (3.90), Ljubljana—Jaromež (4.80), Maribor—Jaromež (4.35), Radeče pri Zidanem mostu—Postojna (1.80), Radeče pri Zidanem mostu—Benetke (2.55).

— Prelazi na Gorenjskem zasneženi. Avtomobilski klub, sekcija Ljubljana sporoča: Po došli obvestitvi obmejnih kontrolnih uradov so prelazi na Gorenjskem zasneženi. Ljubeli je že ves zasnežen in predvidoma letos ne bo več prehojen. Na Jezerskem sedlu je že okoli 20 cm snega in še vedno sneži. Avtomobilski promet je tudi z verigami nemogoč. Na Podkorenjskem sedlu je danes 15 cm snega ter je z verigami prehod zaenkrat še omogočen. Na Koroško je potovati preko Dravograda ali pa z italijanskim triptikom preko Rateč in Trbiča. V slučaju lužnega vremena je upati, da bo vsaj Podkorenjsko sedlo zopet prosto snega.

— Vode še niso prestopile bregov. Čeprav je deževalo včeraj ves dan in vso noč ter davi do srede dopoldneva, vendar niso vode narasle toliko, da bi bile nevarne. Poročajo nam namreč iz Zaloga, da se še lahko hodi po cesti ob Savi, prav tako nam pa javljajo iz Medvoda in Gorican, da tudi Sava še ne preti postati nevarna, a tudi Sora še ni prestopila bregov. Davi okrog 9. je potegnil lepo vreme obetajoči sever in padlo so prve snežinke, nato je pa kmalu za nekaj časa prenehalo deževati. Čeprav se je barometer dvignil, vendar še ne smemo pričakovati stalnega vremena.

— Za Novinarski dom v Beogradu je darovala med drugimi Kraljska industrijska družba na Jesenicah 1000 Din.

— Konec sezone na Gornjem Jadranu. Tudi na našem Primorju se je vreme sklalo in že več dni piha jug, ki prinaša dež. Rab so zapustili že zadnji letoviščarji. Hoteli, kjer je bilo pred dnevi še živahno, so zdaj prazni. Večina so jih že zaprli, le trije ostanejo odprti čez zimo.

— Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njih vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1931 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove ustanove po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 1. decembra 1931. Pri loži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

— Shranjujte varno svoj denar! V zadnjem času se množijo vlomi v trgovine, poslovne prostore in privatna stanovanja. Vedno številnejša časopisna poročila nam kažejo, koliko škodo zadajajo prizadeti radi teh vlomov. Vlomiški spretni izkoriščajo položaj, ko mnoge stranke brez stvarnega povoda kopicijo in zadržavajo denar doma, namesto da bi ga vložili v svoje denarne zavode, varne pred vlomi in izropi. Zbornice za TOI vsled tega svari interesne pred zadrževanjem večjih vsot v blagajnah in jim priporoča, da jih nalagajo varno v svoje denarne zavode, da se izognejo škodam, ki jih lahko nepričakovano dolete vsled vloma od strani brezvestnih postopancev in drugih nezanesljivih elementov.

— Ljutomer. Kmetijska nadaljevalna šola v Ljutomeru, ki jo je v preteklem šolskem letu poseležo lepo število kmetijskih mladenčev, prične, čim bo slabo vreme onemogočilo kmetijsko delo, s poukom v drugem tečaju. Zato vabi vse kmetijske mladeniče iz občin Ljutomer, Slamnjak, Stročjane, Preška, Kamenščak, Cezanjci, Stara cesta, Brančevci, Noršinci in Cven, ki so lani posežali prvi tečaj te šole, naj se javijo do 4. novembra pri svojih županstvih in dne 8. novembra ob pol 9. uri v pisarni meščanske šole, kjer bo vpisovanje. Pouk se bo vršil zopet ob četrtkih in sobotah od 2. do 5. ure ali do 6. ure, predavali bodo isti predavatelji kakor v preteklem šolskem letu. Sprejemajo pa se tudi kmetijski mladeniči,

stari 16 let, ki še niso posežali prvega tečaja, ker je učna snov razdeljena tako, da letos lahko poslušajo drugo polovico snovi, naslednje leto pa prvo polovico, ki se je obravnavala v preteklem šolskem letu. Tudi ti naj se javijo pri županstvih in pri vpisovanju. Pouk je brezplačen, od učencev se samo zahteva, da redno prisostvujejo pouku. Vsa mladeniča, ki je lani posežal šolo, naj med svojimi tovariši poagitrira za čim večji poset šole. Naj nikdo ne zamudi prilike za nadaljnjo izobrazbo!

— Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru naznanja vsem vojnim oškodovancem iz Primorja in Koroške, da nam je po g. ministru iz Slovenije pisмено obljubljeno, da bo rešitev naše vojne oškodnine prva naloga dne 8. novembra izvoljenega parlamenta. Zato poziva odbor vsakega vojnega oškodovanca, da se dne 8. novembra zanesljivo udeleži volitev in tako stori svojo dolžnost do domovine ter s tem tudi pripomore do končne rešitve našega perečega vprašanja.

— Nove razglednice. Za Božič in Novo leto je izdala Jugoslovanska Matica deset novih razglednic, od teh osem po osnutkih gđ. Nuše Prunkove, kjer je naša mlada umetnica zelo posrečeno pričarala razne ljubke motive iz našega narodnega življenja in iz domačih običajev. Razglednice so tro-odnosno četverbarvne in tehnično dovršeno izdelane v naši domači ljubljanski Delniški tiskarni. Po umetniški kvaliteti in tehnični dovršenosti jim moramo dati prednost pred raznimi inozemskimi razglednicami, ki so po večini židovskega izvora in po katerih Slovenci, na žalost, tako radi posegajo. Dobitke teh naših razglednic je namenjen kulturnim, humanim in narodno-obrambnim svrhom Jugoslovanske Maticе. Zato apeliramo na naše trgovce, da prodajajo, na našo javnost, zlasti na inteligenco pa, da kupuje in uporablja za voščila le te razglednice, katerih prodajna cena znaša 1 Din. Razglednice bodo že v prihodnjih dneh naprodaj po vseh podružnicah Jugoslovanske Maticе, po trafikah in knjižarnah, odnosno trgovinah s papirjem. Trgovci, ki dobe provizijo, jih naročajo pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-II.

— Smrtina kosa. V Hrastniku je umrl včeraj delovodja TPD g. Franc Likovič. Pogreb bo danes ob 16. na pokopališču v Hrastniku. — V Ljubljani je umrla davi gospa Lucija Cvarova roj. Pavličeva. Pogreb bo jutri ob 14.30 z Dunajske ceste 82. Blag jima spomin, težko prizadeti rodbinam iskreno sožalje!

— Smrt znanega nemškega prvaka v naših krajih. Za celjskim Henrikom Wastianom in ljubljanskim dr. Binderjem se je preselil v večnost v ponedeljek tudi tretji nemški velmož, namreč rudarski direktor Simon Rieger, ki je umrl v Eggenbergu pri Gradcu v visoki starosti 83 let. Z njim je izginil mož, ki je igral pri pomembnejših naših deželah prav veliko vlogo. Že v letih 1880 do 1882 je mladi rudarski mojster pliberskega rudnika ustanovil šulverajnske skupine Pliber, Prazno, Trbiž in Podkloster in je zanje pridobil večino občin in krajin šolskih svetov spodnje Jizlske doline za ustanovne člane ter s pomočjo Schulvereina dosegel, da so napravili prve šolske turnarske telovadnice v Podklostru, uspelo mu je pa tudi zidanje šulverajnske šole v Vratih-Megrarje. V letih 1883 do 1886 se je vrgeel na vzhodno Koroško, zlasti na Mežico in Črno ter je ustanovil šulverajnske podružnice v Mostiču, Mežici in Črni. Jeseni leta 1886 se je Rieger preselil za direktorja živosrebrnega rudnika k Sv. Ani pri Tržiču, kjer je za največje vztrajnostjo in zagrejenostjo delal za organizacijo Nemcev in za pomembnejše Gorenjke. V Tržiču je ustanovil podružnico Südmarke, nemški otroški vrtec in zidanje nemške Rosegerjeve šole. V Beli peči je z ustanovitvijo šulverajnske podružnice uspeš zezidal šolo in 15 let je bil tudi v vodstvu Südmarke. Izdajal je nemški koledar za Kranjsko, prav tako, kakor je podpiral ustanovitev Südmarkinega koledarja in nemškega koledarja za Koroško. Takoj v začetku vojne se je velik naš nasprotnik preselil za direktorja rudnika v Eggenberg, kjer je še nadalje deloval pri Südmarki in pomagal zidati nemški most do Adrije. Naj v miru počiva!

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. 25. t. m. je bila v dravski banovini steklina na 6 dvorcih, evinjska kuga na 18, evinjska rdečica na 25, gniloba čelne zalege na 12, vranični prisad na 3, šuštavec na 1, mehurasti izpuščaj goveda na 1 in perutninska kolera na 1.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta oblačno, nestanovitno, deževno vreme, kakor je bilo tudi včeraj po vseh krajih naše države. Največ dežja je bilo včeraj v dravski banovini, pa tudi po drugih krajih bi bili ljudje že veseli, če bi nehalo deževati. Temperatura je povsod močno padla, dobili smo zoperno jesensko vreme, ki se najbrž ne bo zboljšalo, dokler ne zapade sneg. Danes dopoldne je med dežjem že naletaval smok eneg, kar priča, da v planinah sneži in da je zima na pragu. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762, temperatura je znašala 4.2.

— Mariborski kaznjenc pred zagrebskim sodiščem. Včeraj je sodilo zagrebsko sodišče 61letnega Milana Bugarskega, ki ga je pred kratkim ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na dve leti ječe. Odpeljal so ga v Maribor in ga spravili v tamkajšnje kaznilnico. V Zagrebu je bil včeraj obtožen, da je ogrožal nekoga vpkoke nega bivšega avstro-ogrskega polkovnika, kateremu je obljubil, da mu bo ispoštoval večjo pokojnino in mu je vpkokojenec za to plačal 2000 Din. Sodišče je Bugarskega obsodilo na tri leta ječe, a tako, da so mu še prisojeni dve leti vateki.

— Smrt pod brzovlakom. Zagrebški brzovlak, ki odhaja iz Beograda ob 8.07, je povozil včeraj v Zemunu delavca Lajoša Berta, zaposlenega pri gradnji novega ze-

munskega mostu. Nesrečnežovo truplo je bilo vse razmesarjeno.

— Težka nesreča v gozdu. Ludvik Korđiš, 27-letni posestnikov sin iz Srednje vasi pri Kočevju, je včeraj valil hlode iz gozda. Težak hlood se je zavalil nanj in mu zlomil obe nogi. Včeraj so težko poškodovanega Korđiša prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Z nožem v hrbet. Na Jesenicah je bil snoči izvršen grd zločin, katerega žrtev je postal 27-letni mehanik Matevž Robič z Javornika. Tega je namreč snoči okrog 10. zvečer srečal Alojzij Čilenšek, s katerim sta bila sprta in ga brez vsakega povoda sunil z nožem v hrbet, rekoč »na, tu imaš!«. Robiča so ponoči prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da je njegova poškodba precej težka.

— Pod vlak skočil. Na progi med postajama Majur in Sunja pri Kostanjici je skočil v torek popoldne pod vlak 65-letni kmet Nikola Mirković. Vlakovodja je samomorilca prepoznal opazil, ustavil je vlak, ko je vse razmesarjeno truplo ležalo že za njim. Mirković si je hotel že dopoldne istega dne končati življenje, pa so ga železničarji opazili in preprečili samomor.

— Žrtev pobesnelega bika. Včeraj popoldne se je dogodila v Zagrebu težka nesreča. Mlad kmetijski fant Imbro Hadžić je prignel na novo sejmšče bika, da bi ga prodal. Ko ga je prodal, ga je takoj odpeljal k tehtnici, da bi ga stehal. Tedaj pa je bik zbesnel in se zakadil v fanta. Vrgel ga je na tla in se zaletaval vanj z rogovi. Okrog besnečega bika se je zbralo mnogo ljudi, nihče pa se ni upal nad njega, da bi ga ukrotil in rešil njegovo žrtev. Nazadnje se je fant sam še odkotalil v stran, a rešiti se ni mogel. Bik mu je zlomil hrbtnico in mu prizadel tudi druge težje poškodbe. Fanta so odpeljali v bolnico in ga takoj operirali. Hadžić pa najbrž ne bo ostal pri življenju.

Okusna in zdrava je Kolinska kava! iz Ljubljane

—lj Receptija na češkoslovaškem konzulatu. V proslavo praznika osvobodjenja se je vršila včeraj popoldne na tukajšnjem češkoslovaškem konzulatu odlično prigrizna receptija. Vabilu konzula g. inž. Sevdika so se odzvali številni odlični predstavniki naše javnosti na čelu z banom dr. Marušičem in mestnim županom dr. Pucem ter komandantom mesta generalom Popovičem. Receptije se je udeležil tudi konzularni zbor z novim avstrijskim generalnim konzulom dr. Feliks Orsini-Rosenbergom. Goste so ob vrodu gostoljubno sprejemali soproggi g. konzula in podkonzula ter konzul inž. Sevdik in podkonzul g. Cihelka. Receptija je pokazala, kako tesne vezi vežejo oba naroda.

—lj Nova remiza in upravno poslopje bosta do 1. novembra povsem končana, »azen če ne bodo gotova instalcijska dela v delavnici. V novo remizo so doslej spravljali samo nove vozove, 1. novembra pa pripeljejo v njo še stare motorne in priklopne. Uprava cestne železnice začne poslovati v novem poslopiju 1. novembra.

—lj Regulacija Gradaščice. Od železobetonskega mostu, konec Groharjeve ulice, pa do izliva Gradaščice v Ljubljano so oporni zidovi domala gotovi in brežine deloma urejene. V Gradaščici in Cerkveni ulici je zgrajeno veliko betonsko perlišče. Od trnovskega mostu navzgor je na desnem bregu veliko perlišče in potem še sedmero betonskih stopnišč, da morejo posetniki vrtov do vode. Na mostu, ki spaja Groharjevo cesto in Riharjevo ulico, planirajo cestnice in hodnika, ki ju bodo asfaltirali. Pod trnovskim mostom zabijajo z motornim pogonom pilote, da ne bo mogla voda izpodkopavati temeljev opornih zidov. Železobetonska brv pri Tenenteju je razpazena. Na desni in levi strani sta napravljeni betonski ograji, ki imata po osem okroglih stebričev. Vsak stebrič ima dve vodoravni luknji, skozi katere bo držale okrogle železne cevi. Brv bo prav kčna ter bo povzdignila idličnost obeh bregov.

—lj Z naših cest in ulic. Deževno vreme je najprimernejši čas za posipanje cest. Z dobročelnim robatim gramozom je bila zadnje dni poesta Vodna steza, po kateri je zaradi gradnje novega mostu pod trančo jako živahen promet. Posut je tudi del hodnika na Gallusovem nabrežju. Z okroglim debelejšim gramozom so posuli cestnice Tržne ulice in Vodnikove ceste v Spodnji šiški ter bodo s popravno cest še nadaljevali.

—lj Regulacija Ljubljane. Naprava brežin na Gradnovem nabrežju in Krakovskem nasipu je malone gotova. Na Bregu so podrl staro karpno, da napravijo brežine. Na Gallusovem nabrežju prenašajo nakopano ilovico v železni vedrili na motorni pogon za oporni zid. Stranska temeljna nosilca za novi most pod trančo sta gotova, betonski opornik sredi struge

Pride! L. N. Tolsteza vledelo v govorečem filmu! V nemškem jeziku Nepozabljeni pevec iz »Rio Rite« John Boles Lupe Delez

Pride! Jutri! Pride! ZVOČNI KINO IDEAL

je že tri metre visoko nad vodo. Na levem bregu v bližini začasne lesene brvi pa tešje in žagajo tesarji tramove, da naredijo sestavne dele za leseno mostno konstrukcijo. Na trandškans. em mostu sta obe balustradni ograji do malega gotovi. Ograjni stebriči so prav llični. Kadar bo balustrada gotova na vseh treh mostovih, postane tromostovje posebna znamenitost našega mesta.

—lj Zopet ena novost v Elitnem kinu Maticl. Z današnjim dnem uvede Elitni kino Matica zopet novost, ki bo nedvomno ugodno vplivala na obiskovalce kin. Od danes naprej bo namreč v Elitnem kinu Maticl uvedena redna filmska repertaza vseh važnih svetovnih dogodkov potom najboljših zvočnih tednikov ameriške družbe Fox Hearst, ki ima svojo žurnalsko službo organizirano po vsem svetu in prinaša svoje izredno zanimive tednike v nemškem jeziku. Z Elitnim kinom Maticl je ta družba sklenila dogovor, po katerem se bo predvajal v Ljubljani redno njen najnovejši tednik in to začenši vselej s soboto. Ne glede na program bo torej v Maticl sleherni soboto najnovejši zvočni tednik, ki se bo predvajal potem do vključno petka. Družba Fox se je obvezala dobavljati Ljubljani vedno najnovejši tednik istočasno kot kinematografom v Parizu, Dunaju, Pragi, Zagrebu in Beogradu. Ljubljana bo torej zanimive svetovne dogodke gledala v filmu ob istem času kot preje omenjena vlemesta, kar je ne dvomno zopet velik napredek.

—lj Mesnice in mesarske stojnice bodo ob nedeljah pričeni z nedeljo 1. novembra t. l. pa do 1. aprila 1932 zaprte. Zato bodo pa odprte ob sobotah do 19. ure. O tem ee obvešča občinstvo v svrhu pravočasne nabave mesa za nedelje.

—lj Jutri premiera senzacionalnega vefilma »Westfront 1918«. Jutri ob 14.15 bo v kinu Maticl premiera govorečega vefilma »Zapadna fronta 1918«, mojstrovina znamenitega režiserja Pabsta. Film je nemško delo in predstavlja gigantsko borbo narodov med svetovno vojno. Vse grozote vojne vahre so predočene na najbolj realističen način. Grmenje topov, praske, borba na nož — hekatombe padajo v najljutejših bitkah za domovino. — Pretresujoči so prizori na obvezališčih, ranjeni ječe v smrtni borbi. Ta film, ki je v svoji izdelavi eden najprejeteljvjših kar jih pozna filmska industrija, bo zanimal vso Ljubljano. Zato bo ZKD predvajala film dnevno dvakrat in sicer ob 14.15 v kinu Maticl in ob 17.30 v Idealu. Vstopnice si nabavite v predprodaji.

—lj Abonenti v Elitnem kinu Maticl. Prosimo abonente v Elitnem kinu Maticl, da čimpreje, najkasneje do 3. novembra obnove svoj abonma in nakupijo vstopnice za mesec november. Na ta način so lahko še deležni znižane vstopnine pri filmu »Rop Mone Lise«. Pri tej priliki vabimo tudi ostale državne uradnike in vpokojence, da si nabavijo abonma v kinu Maticl, ker so deležni pri tem največjih ugodnosti in velikega znižanja vstopnine. Najlepša in najboljša zabava ob najnižjih cenah.

Kino Ljubljanski dvor Telefon 2780

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri premiera!

Slavni pustolovec Richard Dix in lepa Esther Ralston v senzacionalnem vefilmu

»INDIJSKE NOČI«

Borba dveh oficirjev za ženo v tajstvenih Indiji.

Cene 4.— in 6.— Din

—lj Sokol i. počasti tudi letos 1. novembra ob pol 2. popoldne spomin svojih umrlih članov. Hvaležnost do umrlih, ki so z nami živeli in delali za sokolstvo, ki so velik del svojega življenja nesebično posvetili sokolski stvari, nam velava, da jih ohranimo v trajnem spominu. Njih svetli vzori naj vodijo in navdušujejo našo mlado sokolsko pokolenje. Zato bratsko vabimo vse članstvo in sokolstvo naklonjeno občinstvo, da se udeleži 1. novembra ob pol 2. popoldne komemoracije za umrli v veliki dvorani na Taboru. Po končani počastitvi oddidemo ob 14. k grobu umrlih članov. Zdravo! — Uprava.

—lj Podpora za Belo Krajino. Pisarja RK v Volčovi ulici je prejela od direktorje III. državne realne gimnazije Din 784.05 za Belo Krajino. Za splošno akcijo so darovali: Zierenfeld Pavla 50 Din, M. M. 50 Din, neimenovana 30 Din, neimenovana 20 Din. Iskrena hvala!

—lj Planinski ples. Kakor vsako leto, prireja SPD svoj tradicionalni planinski ples na predvečer pred Svetinco, to je na 1. februarja 1932. Opozarjamo vsa društva in korporacije na ta datum, da se pri izbiri termina za eventuelne svoje prireditve oazirajo v svojem kalendaru in našem interesu na našo občo priljubljeno predpustno zabavo.

—lj Nogavice, volnene, flor in avilene, res trpežne pri šterk nesi. KARNIČNIK, Stari trg 18.

—lj Pisna vaja trgovskih nameščencev ZPNJ bo v četrtki v veliki dvorani Uniona. Vabila pri blagajni. — Začetniki točno!

—lj Tovarna J. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev.

Iz Celja

—c Celjski mestni avtobus bo za praznik Vseh svetnikov uvedel naslednje prometne spremembe, oziroma dopolnitve: a) v Savinjsko dolino bo opoldansko vožnjo podaljšal do Rečice in bo vozil od 30. oktobra do 2. novembra po starem voznem redu tudi zvečer ob 18. uri iz Celja in ob 6.35 zjutraj iz Rečice; b) v Vojnik bo pomnožil vožnjo od 31. oktobra do 2. novembra od vlakov iz Celja ob tri četrti na 8. zjutraj, ob 11.10 in ob 17.45 ter se bo vračal vsakokrat takoj po prihodu v Vojnik zopet v Celje; c) ostale proge bodo po potrebi ojačene še z enim vozom po sedanjem voznem redu; d) v Celju na obe pokopališči bo vozil izpred kolodvora na praznik dne 1. novembra od pol 9. zjutraj do pol 19. zvečer, vsake četrte ure v obe smeri. Dan pred praznikom in dan po prazniku pa bo vozil na pokopališči samo po potrebi in sicer približno ob 15. in 17. uri.

—c Znanl naš vjlollnski virtuoz Karel Rupel bo koncertiral ob spremljevanju pianista Marijana Lipovška v sredo 4. novembra, zvečer ob pol 21. v Celjskem domu (hotel »Union«). Izbrani spored bo nudil poslušalcem prvovrsten užitek. Vstopnice, po katerih naj Celjani pridno segajo, se dobe v predprodaji v knjižarni Goričar & Leskovec na Kralja Petra cesti.

—c Kraljevi odbor Rdečega križa v Celju bo na praznik Vseh svetnikov 1. novembra pobiral milodare pred vhodom na mestno in okoliško pokopališče v korist našednejših.

—c Proračun celjske okoliške občine za l. 1932 je že razgrnjen na vpogled v občinskem uradu na Bregu. Proračunska seja bo sklicana predvidoma koncem prihodnjega tedna.

—c Tretje volišče v celjski mestni občini je določeno v poslopiju mestne narodne osnovne šole. Podrobni razglas o razdelitvi volilcev na posamezna volišča bo objavljen v kratkem.

—c Celjsko mestno avtobusno podjetje je izgotovilo svoj računski zaključek za poslovno dobo od 1. avgusta 1929 do 31. decembra 1930 in je isti na vpogled v tajništvo podjetja na mestnem načelstvu.

Darilo je darilo

V vaših letih, gospod, morate biti pripravljeni na riziko, če vas mikajo ljubavne pustolovščine, je dejal predsednik pariškega sodišča obtožencu. Bankir v zasluženem pokoku Georges Michel se je do ušes zaljubil v lepo gospo Percher, ki mu je obljubila, da se bo od svojega moža ločila. Zaljubljeni bankir je prinašal kraljici svojega srca bogata darila, podaril ji je pa tudi krasno, razkošno opremljeno vilo v Garenne. Nekoč mu je gospa predstavila mladega moža kot svojega brata in bankirjeva radodarnost se je razširila tudi na sorodnika lepe žene.

Tem večje je bilo pa bankirjevo presenečenje, ko je nekega dne zvedel, da se je njegova izvoljena odpeljala z dozdavnim bratom v Kanado. V divji jezi je zaklenil vilo in dal zamenjati vse ključavnice. Ko se je podjetna gospa vrnila, je stala pred zaklenjenimi vrati in zaman je bilo vse njeno prizadevanje, da bi prišla v vilo. Zatekla se je k sodišču in čeprav je bankir trdil, da lahko svobodno razpolaga s svojim imetjem, ga je sodišče poučilo, da je darilo darilo. Sodnik je razpravo preložil in priporočil strankama mirno poravnavo.

Pisatelj pri porodu

Znani avstrijski igralec Aleksander Moissi, o katerem pravijo, da se je že naveličal gledališkega odra, je napisal dramo »Napoleon na Sv. Heleni«, pripravlja pa še roman. Ker je v njem opisan tudi porod, si je izprosil Moissi med slavnostnimi igrami v Salzburgu dovoljenje, da bi smel prisostvovati v mestni bolnici porodu. Pod imenom dr. Alexandra in v belem zdravniškem plašču, je prisostvoval porodu neke delavke. Čez nekaj dni je pisal mladi materi, da bi bil srečen, če bi ji mogel pomagati vzgojiti otroka, obenem ji je pa čestital, da se je pri porodu tako dobro držala.

Mlada mati je pa dobila hud živčni napad, ko je zvedela, da je imela pri porodu nepovabljenega prič. Zadeva je prišla v javnost, listi so obdolžili pisatelja in zdravnike, da so zlorabili zaupanje nič hudega sluteče porodnice. Neki list je celo zahteval, da se Moissi ne sme več pojaviti na gledališkem odru. Zdravniki, ki so dovolili pisatelju prisostvovati pri porodu, bodo najbrž kaznovani.

Sprejme se krotilec. Cirkus išče krotilca levov. Priglasijo pogumen fant in pravi, da lahko takoj nastopi službo.

Dobro, — mu odgovori ravnatelj, — kot prvo delo lahko odstranite iz levje kletke ostanke svojega prednika.

V trgovini. Ovrtnik bi rad in sicer takega, kakršnega nosim.

Obhajujem, gospod, mi prodajamo samo čiste ovrtnike.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

— Ze dva dni me muči misel, — je nadaljeval, — da je malo manjkalo, da nisem storil strašnega zločina. Kako bi mogel pozabiti na trenutek, ko sem sklonjen nad vami nestrpno pričakoval, kdaj se prebudite, na trenutek, ko sem vas dvignil in ko se je vaša glava naslonila na mojo ramo? Bil je samo trenutek, vendar se mi pa zdi, da bo moja rama vedno dišala po vaših bujnih kodrih.

— Gospod markiz! — je zamrmrala Diana tako tiho, da Norbert ni slišal.

— Ah, če bi vedeli, če bi le vedeli! — je nadaljeval. — Oni dan sem bil tako zbežan, da nisem mogel povedati, kaj čutim. Sicer pa — kako bi si bil drznil! Ko ste pa izginili na ovinku drevoreda, ko nisem več videl vaše modre obleke, se mi je zdelo, da je naenkrat nastala noč in da mi je srce nehalo utripati.

Njegov glas je zvenel nekam čudno, navdušenje mu je sijalo iz obraza in kri je zalila njegova lica.

Gospodična de Sauvebourg je nehotno odstopila korak nazaj.

— Bil sem blazen, — je vzkliznil Norbert, — zdaj vidim, da sem bil blazen!

To je bilo za Diano preveč. Solze so ji pritekale iz oči in zašepetala je:

— Nehajte, gospod markiz, ne govorite tako. V naših letih človeku še ni treba obupati.

Sklonila je glavo in tedaj je Norbert pokleknil pred njo, jo prijel za roko in jo pokrnil s poljubi.

Bleda, drhteč po vsem telesu, ustnice krčevito stisnjene je Diana čutila, da jo je potegnilo v vrtnice strasti. V sencih ji je močno bilo, težko je dihala in roke so se ji tresle. Občutila je v pasti, ki si jo je bila sama nastavila. Čutila je pa potrebo takoj prekiniti ta pogovor.

Položila je prst na usta in hitro odšla. Predno je izginila za grmovjem, se je obrnila in zaklicala:

— Na svidenje jutri!

Tistega večera je bil Norbert tako vesel, da se je zdelo očetu čudno.

— Jarnicoton! — je dejal, — stavi, da si imel danes na lovu srečo.

— Res je, oče, — je odgovoril Norbert zamišljeno.

Drugi dan je pa stopil za vsak slučaj k znanemu divjemu lovcu ter kupil od njega nekaj jerebic in zajcev.

To pot mu ni bilo treba tako dolgo čakati. Komaj pol ure je stal na svojem

mestu, ko je Bruno z radostnim lajanjem oznanil Dianin prihod.

Dolgo sta ostala skupaj in šele bližajoči se koraki nekega kmeta so ju zadržali iz sladke zamaknenosti. Norbert je Diano spremljal. Ojunačil se je celo tako daleč, da ji je ponudil roko. Opijela se je je in na krajih, kjer je bila steza ozka, se je rahlo naslanjala nanj.

In tako je bilo tudi drugega dne in vse naslednje dni. Sestajala sta se na istem kraju, nekaj časa sta kramljala, potem sta pa odhajala na izprehod. Držala sta se pod roke in kmetje na polju so se radovedno ozirali za njima.

November se je žal že bližal koncu in kmalu je pritisnila zima. Ko se je Norbert nekega jutra zbudil, je opazil, da se je vreme izpremenilo. Bil je pripravljen, da starši ne bodo pustili Diane v tako slabem vremenu v doma in ves potrt je sedel s knjigo v rokah k peči.

Toda Diana je hotela kljub slabemu vremenu na sestanek, samo da se je peljala; in odpeljati se je dala k ubogi vdovi stanujoči v siromašni baraki na kraju Bivrona. Našla je vdovo vs ob-jokano, hčerko pa iščečo ob materini postelji.

— Kaj se je pa zgodilo? — je vprašala Diana.

Vdova ji je pokazala kolkovano polo in ji povedala, da je dolžna sto trideset dolarjev, da jih ni mogla pravočasno vrniti, da jo zato preganjajo ter ji groze s prodajo njenih dveh kravic, kar bi pomenilo za njo najhujši udarec, ker bi ostala brez sredstev.

— Kriv je pa vsega »prezident«, ta podli Dauman, ta lopov, ta razbojnik.

Diano je vdovino pripovedovanje močno razburilo.

— To je sramota! — je vzkliznila. — Sama izpregovorim s tem človekom; počakajte malo, takoj se vrnem.

Skočila je v kočijo, naročila kočijažu, naj dobro požene konje, in čez deset minut je bila že pri Daumanu.

Komaj jo je Dauman zagledal na pragu, je naglo vstal in držeč žametasto čepico v roki se je nisko klanjal, kakor bi bil v zadregi, od katere je pa bil zelo daleč. Saj je bil dobro poučen o vsem, kar se je godilo v domačem kraju, in tako so mu bili tudi dobro znani stiki gospodične de Sauvebourg z Norbertom.

— Gospod Dauman, — je dejala Diana suho, — prihajam baš od vdove Rouleau, za katero se zanimam.

— Gospodična ima zelo dobro srce, — je pripomnil »prezident« s hinavskim nasmehom.

— Ta nesrečnica živi v največji bedi. Leži bolna, brez sredstev, brez vsakdanjega kruha, povrh ima pa še zlomljeno nogo.

— Da, slišal sem praviti o njeni nesreči.

Kako Macdonald živi in dela

Angleški ministrski predsednik že od mladih nog ne pozna pravega počitka

Ramsay Macdonald, nedavno izključen vodja angleške delavske stranke, zdaj pa šef zmagovite narodne vlade, ni nikoli lenuharil. V London je prispel kot 15letni fantič. Njegova prva plača je komaj zadostovala za hrano. Težko se je boril za obstanek, pa tudi kot ministrskemu predsedniku mu ni postlana pot z rožicami. Okrog njega divja ved-

važnejšo pošto, potem pa v rodbinskem krogu južina. Na njegovi mizi nikoli ne manjka ovsene kaše ali kakor ji pravijo Angleži »forridge«, ki daje baje Angležem silo in odpornost v vsakdanjem delu.

Macdonaldov delovni dan se prične ob pol 9. in je strogo razdeljen. Od pol 9. do pol 11. defilira pred ministrskim

Macdonald s svojo hčerko Ishbel in zasebno tajnico Rosenbergovo

no hud življenjski boj. Macdonald je star sedaj 65 let, toda kdor ga vidi pri delu bi mislil, da še niti pri Abrahamu ni bil. Kako je živel in živi moč, ki je rešil Anglijo iz enega najtežjih položajev, kar jih pozna njena zgodovina?

Ob 7. zjutraj poteka stari sluga na vrata njegove spalnice. Ura je sedem, Macdonald hitro vstane in se obleče. Ob pol 8., pred zajutrkom, odide v bližnji St. James park na jutranji izprehod. Spremlja ga ena izmed hčerk, Ishbel ali Sheila. Londončani ta čas še spe tako, da le redki vidijo svojega ministrskega predsednika, kako se izprehaja po parku. Že pred 8. uro je Macdonald zopet doma, kjer na hitro roko pregleda

predsednikom 9 tajnikov; trije obravnavajo z njim zasebne in napol zasebne zadeve, pet tajnikov mu poroča o politiki — ti vzdržujejo zvezo med njim in ministri, kraljem ter parlamentom. Deveta je gospodična Rosenbergova, dolgoletna Macdonaldova zasebna tajnica, ki ga povsod spremlja. Vsako jutro čaka Macdonalda cel kup korespondence, ki jo razdeli med tajnike, na mnoge dopise mora pa tudi osebno odgovoriti. Potem se posvetuje z ministri, sprejema delavske deputacije, industrijske, bankirje, in odlične predstavnike tujih držav. Oficijelno zasedanje kabineta je navadno tudi v dopoldanskih urah. Tak je program do ene, ko vsak Anglež vsaj

za eno uro ustavi svoj telesni in duševni stroj.

Macdonaldov lunch je vedno združen s politično ali gospodarsko konferenco. Obeduje bodisi v klubu »Atheneum« ali v klubu »United Service Club«. Oba sta blizu Downig Streeta. Macdonald ima zelo rad godbo. Tudi gramofon večkrat navije. Po obedu pije Angleži portsko vino, kade cigare in sede udobno zlekneni v naslanjaču. Macdonald pa za to nima časa. Ob 14.15 se namreč prične druga serija konferenc. Važne seje parlamenta so vedno popoldne. Na mnogih mora biti ministrski predsednik osebno navzoč, čeprav gre samo za malenkosti. Kadar ta ali oni politik dolgo govori, se umakne Macdonald v parlamentarni kabinet, kjer počaka, da se politik naveliča govoriti. Tu sprejema zopet deputacije in poedince. To traja do pol 8. zvečer, ko vsak angleški delavec že davno sedi v krogu svoje rodbine. Macdonald je v tem pogledu na slabšem, kakor navadni delavec.

V Angliji obedujejo šele zvečer. Če ni javnega svečanega obeda, se Macdonald šele zvečer umakne v svoj rodbinski krog. V gledališče hodi redko. Zelo rad bi hodil v kino, pa nima časa. Obed je Angležu čas oddiha, toda Macdonaldov oddih ne traja dolgo. Po večernem obedu je čisto nočno zasedanje parlamenta, ki traja do polnoči ali pa še čez in Macdonald se vrača iz Westminstera navadno šele po polnoči. Spremlja ga sin Malcolm in ta ali oni tajnik, s katerima hiti čez prazno dvorišče parlamenta proti Downing Streetu. Včasih podpisuje še o polnoči važne akte in prebira brzojavke.

Slednjič se približa tudi zanj čas počitka. Ishbel prinese očetu skodelico mleka, Sheila pa knjigo iz njegove privatne knjižnice, navadno poezije. Macdonald popije mleko in začne čitati. Med čitanjem zaspi in spi trdno spanje utrujenega človeka, dokler ne napoči nov delovni dan.

100letnica kloroforma

Letos praznujemo stoletnico, o kateri se zelo malo govori, ki pa nedvomno zasluži, da jo vsaj omenimo. Pred sto leti je namreč odkril Justus von Liebig kloroform. Močan narkotični učinek kloroforma je bil sicer znan že 16 let po njegovem odkritju, kar pa ničesar ne izpremeni na dejstvu, da je bil kloroform odkrit baš pred sto leti.

Roko v roki z uvedbo kloroforma v zdravstvo gre močan razvoj kirurgije, kajti kloroform je omogočil zdravnikom operacije brez bolečin, pri katerih ostane bolnik miren, kar je zelo važno. Mirno lahko rečemo, da bi brez kloroforma kirurgija še daleč ne bila na tako visoki stopnji, kakor je zdaj.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Lovske puške

floberte, browning pištole, pištole za straženje govej, lov-ske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER ouškar.

Ljubljana. Kongresni trg št. 9

Import svežega cvetja Eksport

Cvetličarna

P. Čutič, Ljubljana

Dalmatinova ul. 13, DVORIŠČE, poleg hotela Štrukelj.

Cenjenemu občinstvu in društvom naznanjam, da imam dnevno sveže cvetje ter izvršujem vsa v cvetličarsko stroko spadajoča dela — kakor poročne šopke, aranžmaje in nagrobne vence — hitro in solidno. 339

Cene nizke!

Postrežba točna!

ENONADSTROPNO HIŠO z lepim sadnim vrtom in gospodarskim poslopijem proda Franjo Gerkman, Laško. 2989

BRIVSKI POMOČNIK

20 let star, vajen vsega dela, išče stalno službo v Sloveniji. Jovo Vrga, salon Visla, Zagreb, Brandimirova u. 5. 2987

POZORI!

Trafiko s trgovino v lepem lokalu, v predmestju Maribora, takoj odda Stancar, Maribor, Koroška c. 58 2988

IVAN MAGDIO

krojač Ljubljana, Gledališka ul. št. 7, se priporoča za jesensko sezono. 2909

BUKOVA DRVA

TRBOVELJSKI

PREMOG

pri št.

„KURIVO“

LJUBLJANA, Dunaj-

ska cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hötzi, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno te sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7

(vokal Beethovne ulice)

Najcenejša posojevalnica.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. O. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Lucija Cvarova roj. Pavličeva

med delom, ki mu je bila zvesta vse življenje, nenadoma preminula.

Pogreb naše predrage mame bo v petek, dne 30. oktobra 1931 ob 1/2 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 82, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1931.

Zalujoče rodbine:

Cvar, Julko Kovačič, dr. Tavner.

Občina Ljubljana Mostni pogrebni svet

Naznanjamo tužno vest, da je danes 28. oktobra t. l. preminil gospod

DR. EDVARD SLAVIK

in da bo položen k večnemu počitku 30. t. m. ob 10. dopoldne na pokopališču na Proseku pri Trstu.

Trst, dne 28. oktobra 1931.

ANTONIJA SLAVIK, roj. LAVRENČICEVA, soproga; DR. SLAVOJ SLAVIK s soprogo LJUBICA in sinčkom SLAVOJEM, BORIS SLAVIK, poročnik vojnega broda s soprogo NEVENKO, sinova; DR. DUŠICA SLAVIK, hči.

Trboveljska premogokopna družba — rudniško ravnanstvo v Hrastniku javlja tužno vest, da je preminul gospod

FRANC LIKOVIČ

delovodja.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil dne 29. oktobra ob 16. uri na pokopališču.

Pokojniku bodi ohranjen časten spomin!

HRASTNIK, dne 28. oktobra 1931.

RUDNIK HRASTNIK.

Srečke za novo kolo

drž. razr. loterije so dospele!

Ker je državna razredna loterija znižala število srečk za polovico in zvišala število dobitkov tako, da je možnost zadeti kak večji dobiček še večja, stane sedaj cela srečka Din 200.—, polovica Din 100.—, četrt srečke Din 50.—.

Igralcem so na razpolago v vseh podružnicah »Jutra« in pri podpisani hranilnici. Naročilnice bomo priložili petkovi številki »Jutra«.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19